

Temat 2: Znaczenie orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego w procesie legislacyjnym

1. Rozbudowany opis szkolenia: cele dydaktyczne i zakres merytoryczny szkolenia (treść), sposób realizacji zajęć (metody)

1.1. Cele dydaktyczne:

- przekazanie lub uporządkowanie wiedzy odnośnie do wpływu orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego na tworzenie prawa
- przekazanie lub uporządkowanie wiedzy odnośnie do procedur następujących po wydaniu orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego dotyczącego określonego aktu normatywnego
- przekazanie lub utrwalenie praktycznych umiejętności odnośnie do formułowania i redagowania przepisów w celu zapewnienia respektowania zasad wynikających z orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego.

1.2. Zakres merytoryczny szkolenia (treść):

- ostateczny charakter wyroków TK
- zasady dotyczące procedur stanowienia prawa
- klasyfikacja i analiza skutków wyroków dla prawodawcy ze względu na charakter zmian w prawie: zmiany konieczne, zmiany zalecane, zamiany wskazane
- reakcja Parlamentu i innych organów na orzeczenia TK.

1.3. Sposoby realizacji:

Seminarium stanowiące połączenie metody wykładu z metodą warsztatową w proporcjach określonych przez prowadzącego:

- metoda wykładu klasycznego lub opartego na prezentacji komputerowej połączona z interakcją (pytania-odpowiedzi, wymiana doświadczeń)
- metoda warsztatowa oparta na analizie tekstów autentycznych lub wytworzonych dla potrzeb szkoleniowych
- wspólne rozwiązywanie kazuśców
- wspólna analiza problemów stawianych przez prowadzącego lub uczestników.

2. Forma prowadzenia kursu: seminarium.

3. Wymagania wstępne:

Pracownicy urzędów obsługujących organy władzy publicznej, zajmujący się tworzeniem i opiniowaniem regulacji prawnych, w szczególności:

- uczestnicy aplikacji legislacyjnej
- legislatorzy
- nie-legislatorzy (w tym także pracownicy departamentu „merytorycznego”) realizujący zadania w ramach procesu legislacyjnego

posiadający nie więcej niż 3 lata doświadczenia w regularnym wykonywaniu zadań z zakresu legislacji.

4. Efekty kształcenia:

- nabycie lub uporządkowanie wiedzy odnośnie wpływu orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego na tworzenie prawa
- nabycie lub uporządkowanie wiedzy odnośnie do procedur następujących po wydaniu orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego dotyczącego określonego aktu normatywnego
- nabycie lub utrwalenie praktycznych umiejętności formułowania i redagowania przepisów w celu zapewnienia respektowania orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego dotyczącego danego aktu prawnego.

5. Źródła i literatura przedmiotu

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.

Uchwała Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 23 listopada 1990 r. – Regulamin Senatu

Uchwała nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy Rady Ministrów

Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad Techniki Prawodawczej”

Ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o organizacji i trybie postępowania przed Trybunałem Konstytucyjnym

Ustawa z dnia 30 listopada 2016 r. o statusie sędziów Trybunału Konstytucyjnego

Banaszak B., Bernarczyk M., *Aktywizm sędziowski we współczesnym państwie demokratycznym*, Warszawa 2012

Banaszak B., *Prawo konstytucyjne*, Warszawa 2008

Banaszak B., *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej. Komentarz*, Warszawa 2012

Bierć A., *Racjonalna procedura prawodawcza jako podstawa dobrego prawa*, [w:] Czapliński W. (red), *Prawo w XXI wieku. Księga pamiątkowa 50-lecia Instytutu Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk*, Warszawa 2006, s. 85-105

Czeszejko-Sochacki Z., *Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego: pojęcie, klasyfikacja, skutki prawne*, PiP 2000, z. 12

Czeszejko-Sochacki Z., *Sądownictwo konstytucyjne w Polsce na tle porównawczym*, Warszawa 2003

Esmund T., *Reakcja prawodawcy na wyroki Trybunału Konstytucyjnego z klauzulą odraczającą wydane w latach 2008-2009*, „Przegląd Sejmowy” 2011, Nr 1

Jackowski M., *Ochrona praw nabytych w polskim systemie konstytucyjnym*, Warszawa 2008

Księga XX-lecia orzecznictwa Trybunału Konstytucyjnego, Warszawa 2006

Oniszczyk J., *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego*, Kraków 2000

Podkowik J., *Wyroki argumentacyjne Trybunału Konstytucyjnego*, „Przegląd Legislacyjny” 2017, Nr 2

Salitra D., *Zasady przyzwoitej legislacji w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego*, „Przegląd Sądowy” 2003, Nr 4

Sadurski W., *Prawo przed sądem. Studium orzecznictwa konstytucyjnego w postkomunistycznych państwach Europy Środkowej i Wschodniej*, Warszawa 2008

Skrzydło W., *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej*, Warszawa 2007

Skrzydło W. (red.), *Sądy i trybunały w konstytucji i w praktyce*, Warszawa 2005

Trzeciński J., *Orzeczenia interpretacyjne Trybunału Konstytucyjnego*, PiP 2002, z. 1

Zalasiński T., *Zasada prawidłowej legislacji w poglądach Trybunału Konstytucyjnego*, Warszawa 2008

Zubik M. (red.), *Dwadzieścia lat transformacji ustrojowej w Polsce*, Warszawa 2009

Zubik M. (red.), *Konstytucja III RP w tezach orzeczniczych Trybunału Konstytucyjnego i wybranych sądów*, Warszawa 2011.